

ด่วน

ที่ กต ๑๐๐๔/๒๕๕๔

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 5666 ส.อ.
วันที่ 21 พ.ค. 2555 15/5

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การให้สัตยาบันเพื่อเข้าเป็นภาคิกฎบัตรฉบับใหม่ของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๓๖ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๔๔๔๕ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

๓. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๑๐๐/๒๒ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ ให้ชะลอการดำเนินการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศ พ.ศ. ... ไว้ก่อน และให้กระทรวงการต่างประเทศ นำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian Institute of Technology - AIT) เป็นสถาบันศึกษานานาชาติ ตั้งขึ้นที่กรุงเทพฯ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยมีกฎบัตรเป็นตราสารหลักในการดำเนินงาน และมีสถานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย พ.ศ. ๒๕๑๐ ต่อมา ได้ขอปรับเปลี่ยนสถานะเป็นองค์การระหว่างประเทศ โดยประเทศสมาชิกของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียได้ร่วมกันจัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำร่างกฎบัตร AIT ฉบับใหม่

๑.๒ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบร่างกฎบัตร AIT ฉบับใหม่ เพื่อยกสถานะ AIT เป็นองค์การระหว่างประเทศ และอนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศจัดพิธีการรับรองและลงนามร่างกฎบัตร AIT อย่างเป็นทางการ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนาม ซึ่งกระทรวงฯ ได้จัดพิธีรับรองและลงนามกฎบัตร AIT ฉบับใหม่ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ โดยมีผู้ลงนามจาก ๑๒ ประเทศ และ ๑ องค์การ ได้แก่ บังกลาเทศ กัมพูชา อินเดีย ญี่ปุ่น เนปาล ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ เซเชลส์ ศรีลังกา สวีเดน ดิมอร์-เลสเต ไทย และ UNIFEM ต่อมา อินโดนีเซีย ได้ลงนามเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๔

๑.๓ กฎบัตร AIT ฉบับใหม่มีผลใช้บังคับในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๕ ปัจจุบันมีประเทศที่ให้สัตยาบันเพื่อเข้าเป็นสมาชิกกฎบัตร AIT ฉบับใหม่แล้วจำนวน ๗ ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น สวีเดน อินเดีย ศรีลังกา ปากีสถาน เนปาล และบังกลาเทศ

/๑.๔ เมื่อวันที่...

๑.๔ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกฎบัตร AIT ฉบับใหม่ และร่างกรอบการเจรจาความตกลงว่าด้วยสำนักงานใหญ่ระหว่างรัฐบาลไทยกับสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย พร้อมทั้งให้ส่งกฎบัตรฯ และร่างกรอบการเจรจา ให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสอง และวรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังความละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๑.๕ กระทรวงการต่างประเทศมีหนังสือแจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้ชะลอการบรรจุกฎบัตรฯ และร่างกรอบการเจรจา ในวาระการพิจารณาของรัฐสภา ดังความละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศได้รับหนังสือร้องเรียนจากสมาคมนักเรียนเก่า เอไอที (ประเทศไทย) (AIT Alumni Association -Thailand) เกี่ยวกับ (๑) ปัญหาการบริหารงานของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ซึ่งแสดงถึงการขาดธรรมาภิบาลและความโปร่งใส และ (๒) การจัดทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding – MOU) ระหว่างผู้บริหารระดับสูงของสถาบันฯ กับบริษัท Laureate Education Asia Limited ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนที่แสวงหากำไร จึงทำให้เกิดความไม่ชัดเจนต่อทิศทางการดำเนินงานของสถาบันฯ ซึ่งตามกฎบัตรฯ กำหนดให้เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร ดังนั้น เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของไทยในฐานะที่ประเทศไทยเป็นที่ตั้งและผู้นับสนุนทางการเงินรายใหญ่ของสถาบันฯ มาโดยตลอด กระทรวงการต่างประเทศจึงพิจารณาเห็นว่า รัฐบาลไทยยังไม่สมควรให้สัตยาบันกฎบัตร AIT ฉบับใหม่ จนกว่าสถาบันฯ จะสร้างความกระจ่างและแก้ไขปัญหาดำเนินการตามข้อร้องเรียนของสมาคมนักเรียนเก่าฯ ให้เรียบร้อยเสียก่อน

๓. การดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศที่ผ่านมา

๓.๑ ได้มีหนังสือแจ้งคณะกรรมการอำนวยการสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT Board of Trustees) ว่า ไทยจะชะลอการดำเนินการกระบวนการภายในเกี่ยวกับการให้สัตยาบันกฎบัตร AIT ฉบับใหม่ จนกว่าสถาบันฯ จะสามารถสร้างความกระจ่างและแก้ไขปัญหาดำเนินการร้องเรียนจากสมาคมนักเรียนเก่าเอไอที (ประเทศไทย) เกี่ยวกับการขาดธรรมาภิบาล และความโปร่งใสในการบริหารงาน และการจัดทำ MOU ระหว่างผู้บริหารของสถาบันฯ กับบริษัท Laureate Education Asia Limited

นอกจากนั้น ยังแจ้งด้วยว่า ตามหลักกฎหมายไทยนั้น กฎบัตร AIT และพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย พ.ศ.๒๕๑๐ ยังมีผลใช้บังคับในประเทศไทย ดังนั้น สถาบันฯ และองค์กรของสถาบันฯ รวมทั้ง AIT Board of Trustees ยังมีพันธะที่ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ไปตามปกติ กล่าวคือ แม้ว่า กฎบัตร AIT ฉบับใหม่ ได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๕ อย่างไรก็ตามก็ดี สถาบันฯ ที่มีสถานะเป็นองค์การระหว่างประเทศ และคณะมนตรีบริหารสถาบันฯ (AIT Governing Council) ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎบัตร AIT ฉบับใหม่ ยังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทย หากไม่มีพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียฉบับใหม่ ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงได้เสนอแนะให้สถาบันฯ จัดประชุม AIT Board of Trustees เพื่อบริหารงานของสถาบันฯ ให้สามารถดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

๓.๒ ได้มีหนังสือแจ้งประเทศสมาชิก AIT Governing Council ตามกฎบัตร AIT ฉบับใหม่ จำนวน ๗ ประเทศ (รายชื่อประเทศตามข้อ ๑.๓) ทราบตามข้อ ๓.๑ ด้วยแล้ว

๔. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า รัฐบาลไทยยังไม่สมควรให้สัตยาบัน
กฎบัตร AIT ฉบับใหม่ จึงเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบทำที่ดังกล่าวในโอกาสแรก

๕. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๕.๑ กฎบัตรฯ ถือเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของ
รัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบ

๕.๒ กฎบัตรฯ ได้กำหนดให้สำนักงานใหญ่ของสถาบัน AIT ที่ตั้งอยู่ใน
ประเทศไทย ดำเนินงานและปฏิบัติการกิจอันเป็นหน้าที่ของสถาบันฯ ดังนั้น เพื่อให้สถาบันฯ
และสมาชิกสำนักเลขาธิการของสถาบันฯ ซึ่งมีได้มีสัญชาติไทยหรือมีถิ่นพำนักถาวรในประเทศไทย
ไทยได้รับสิทธิ เอกสิทธิและความคุ้มกันในการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ
ในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยี
แห่งเอเชียซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศ พ.ศ. ...

๕.๓ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีแห่ง
เอเชียซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศ พ.ศ. มีสาระสำคัญเพื่อคุ้มครองการดำเนินงานของ
สถาบันฯ ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศในประเทศไทยให้บรรลุผลตามความมุ่งประสงค์ โดย
(๑) ให้ยอมรับนับถือว่าสถาบันฯ มีสถานะนิติบุคคล และมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทย
(๒) ให้สถาบันและสมาชิกสำนักเลขาธิการซึ่งมีได้มีสัญชาติไทยหรือมีถิ่นพำนักถาวรในประเทศไทย
ไทยได้รับสิทธิ เอกสิทธิ และความคุ้มกันในประเทศไทยเท่าที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ให้
เป็นไปตามวัตถุประสงค์และกิจกรรมของสถาบันฯ และไม่เกินสิทธิ เอกสิทธิ และความคุ้มกันที่
ประเทศไทยให้แก่องค์การระหว่างประเทศประเภทเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ โดยให้เป็นไปตาม
ความตกลงว่าด้วยสำนักงานใหญ่ซึ่งประเทศไทยจะทำกับสถาบันฯ ต่อไปตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรฯ

๖. ประเด็นที่เสนอคณะรัฐมนตรี

๖.๑ ขอความเห็นชอบต่อทำที่ของรัฐบาลไทยที่ยังไม่สมควรให้สัตยาบัน
กฎบัตรฉบับใหม่ของสถาบันฯ จนกว่าสถาบันฯ จะสร้างความกระจ่างและแก้ไขปัญหาตาม
ข้อร้องเรียนของสมาคมนักเรียนเก่าฯ ให้เรียบร้อยก่อน

๖.๒ รับทราบแนวทางการดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศ ดังนี้

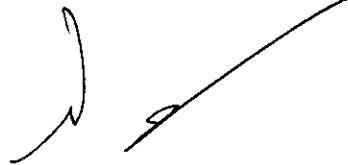
๖.๒.๑ ชะลอการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศ พ.ศ. ...
ไว้ก่อน

/๖.๒.๒ ขอยืนยัน...

๖.๒.๒ ขอยืนยันให้ชะลอการบรรจุกฎบัตรฉบับใหม่ของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียและร่างกรอบการเจรจาความตกลงสำนักงานใหญ่ระหว่างรัฐบาลไทยกับสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ในวาระการพิจารณาของรัฐสภา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองงานบริหารองค์การระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๒๕๒ (รังสรรค์)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๘๑